

50074 - Оё дар фуруши тӯҳфаҳои марбут ба идҳои кофирон кор кардан ҷои аст?

савол

Корхонае вучуд дорад, ки тӯҳфаҳои шишагин, аз қабиле шишаҳои атр ва шамъдон истеҳсол карда, ба хориҷа мефиристад. Ба ман вазифаи масъули содирот пешниҳод карда шуд, вале корхона аз ман талаб мекунад, ки дар идҳои насоро (Кристинмас) тӯҳфаҳои шишагини махсуси иди онҳо ба монанди салиб ва муҷассама истеҳсол кунем. Оё ин кор ҷои аст? Чунки ман пас аз неъмате дониш ва ҳифзи китоби Аллоҳ таъоло, аз ӯ метарсам, ки гуноҳоро содир намоям.

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Барои ягон мусулмон ҷои нест, ки дар идҳои кофирон ширкат варзад, хоҳ ин ширкат варзидан бо ҳузур дар иди онҳо бошад ё бо иҷозат додан ба баргузори он ва ё бо фуруши молу маҳсулоти марбут ба он идҳо.

Шайх Муҳаммад ибни Иброҳим (раҳмати Аллоҳ бар ӯ бод) ба вазири тиҷорат чунин нома навишт:

Аз Муҳаммад Иброҳим ба ҷаноби вазири гиромии тиҷорат (Аллоҳ ӯро солим дорад).

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳ. Ва баъд:

Ба мо хабар расид, ки соли гузашта баъзе тоҷирон ба муносибати иди масеҳӣ ва соли нави мелодӣ ҳадияҳои махсусе, аз ҷумла арчаи соли нави масеҳиро ворид кардаанд. Баъзе аз шаҳрвандон ин гуна ҳадияҳоро харида, ба хориҷиёни масеҳии кишварамон тӯҳфа карда ва дар ин ид ширкат меварзидаанд.

Ин кори мункарест, ки набояд онро анҷом медоданд. Мо шакке надорем, ки шумо раво набудани онро медонед ва ҳамчунин медонед, ки донишмандон бар мамнӯияти ширкат

варзидан бо кофирони мушрику аҳли китоб дар идҳояшон иттифоқ кардаанд.

Аз ин рӯ, умедворем, ки вуруди ин гуна тӯҳфаҳо ва дигар чизҳоеро, ки дар зери ҳамин ҳукм қарор доранд ва махсуси идҳои онҳост, манъ мекунед.

"Фатово"-и Шайх Муҳаммад ибни Иброҳим (3/105).

Аз Шайх Абдулазиз ибни Боз (раҳмати Аллоҳ бар ӯ бод) пурсиданд:

Баъзе мусулмонон дар идҳои насрониён ширкат меварзанд. Тавсияи шумо (ба онҳо) чист? Ӯ чунин посух дод:

Барои марду зани мусулмон ҷоиз нест, ки дар идҳои насрониён ё яҳудиён ва ё дигар кофирон ширкат кунад, балки тарк намудани он воҷиб аст, зеро **«касе худро ба қавме монанд созад, пас ӯ аз ҷумлаи онҳост»**. Расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) моро аз тақлид кардан ба онҳо ва таҳаллуқ ба ахлоқи онҳо манъ намудааст. Пас бояд марду зани мӯъмин аз он барҳазар бошанд. Барои онҳо ҷоиз нест, ки ба ҳеч вачҳ дар ин замина ба онҳо кӯмак бикунанд, зеро ин идҳо хилофи Шариъат аст, аз ин рӯ ширкат варзидан дар он, ҳамкорӣ бо аҳли он ва кӯмак кардан бо ҳар вачҳ, бо чой, қаҳва ва дигар чизе, аз қабилӣ зарфҳо ва ғайра ҷоиз нест. Зеро Аллоҳ таъоло мефармояд:

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

سورة المائدة: ٢

«Ва ҳамдигарро дар некӯкориву парҳезгорӣ кӯмак кунед ва ҳамдигарро дар гуноҳу таҷовуз кӯмак накунед ва аз Аллоҳ битарсед, ҳароина Аллоҳ сахткайфар аст».

(Сураи Моида: 2).

Аз ин рӯ, ширкат кардан бо кофирон дар идҳояшон навъе аз ҳамкорӣ дар гуноҳу таҷовуз аст.

"Маҷмуъу фатово"-и Шайх Ибни Боз (6/405).

Дар изҳороти донишмандони Кумитаи доимӣ дар мавриди ширкат кардан дар ҷашнҳои

ҳазорсола омадааст:

Шашум: Барои мусулмон ҷоиз нест, ки ба кофирон бо ягон роҳе аз роҳҳои ҳамкорӣ дар идҳояшон кӯмак намояд, монанди: Машҳур сохтани идҳои онҳо ва эълон кардани он, аз ҷумла ҷашни ҳазорсолаи дар боло зикршуда ва таблиғи он ба ҳар васила, хоҳ тавассути воситаҳои ахбори омма бошад ё гузоштани соатҳову лавҳаҳои рақамӣ, хоҳ тавассути таҳияи либосҳову ашъи хотиравӣ бошад ё чопи кортҳову дафтарҳои мактабӣ, хоҳ тавассути ҷорӣ намудани тахфифҳои тиҷоратӣ бошад ё ҷоизаҳои молӣ ба хотири он, хоҳ тавассути чорабиниҳои варзишӣ бошад ё наشري рамзҳои махсуси он. Поёни сухан.

Бинобар ин, барои шумо - эй бародарам - ширкат кардан дар сохт ва истехсоли ҳар чизе, ки ба идҳои кофирон марбут аст, ҷоиз нест. Ин корро ба хотири Аллоҳ таъоло тарк кунед, Аллоҳ бар ивази он ба шумо кори беҳтареро ато мекунад, иншоаллоҳ.

Аллоҳ донотар аст.